

Kvartalsstatistik från SMI kvartal 4, 2011

Publicerat på SMI:s hemsida den 2/2-2012

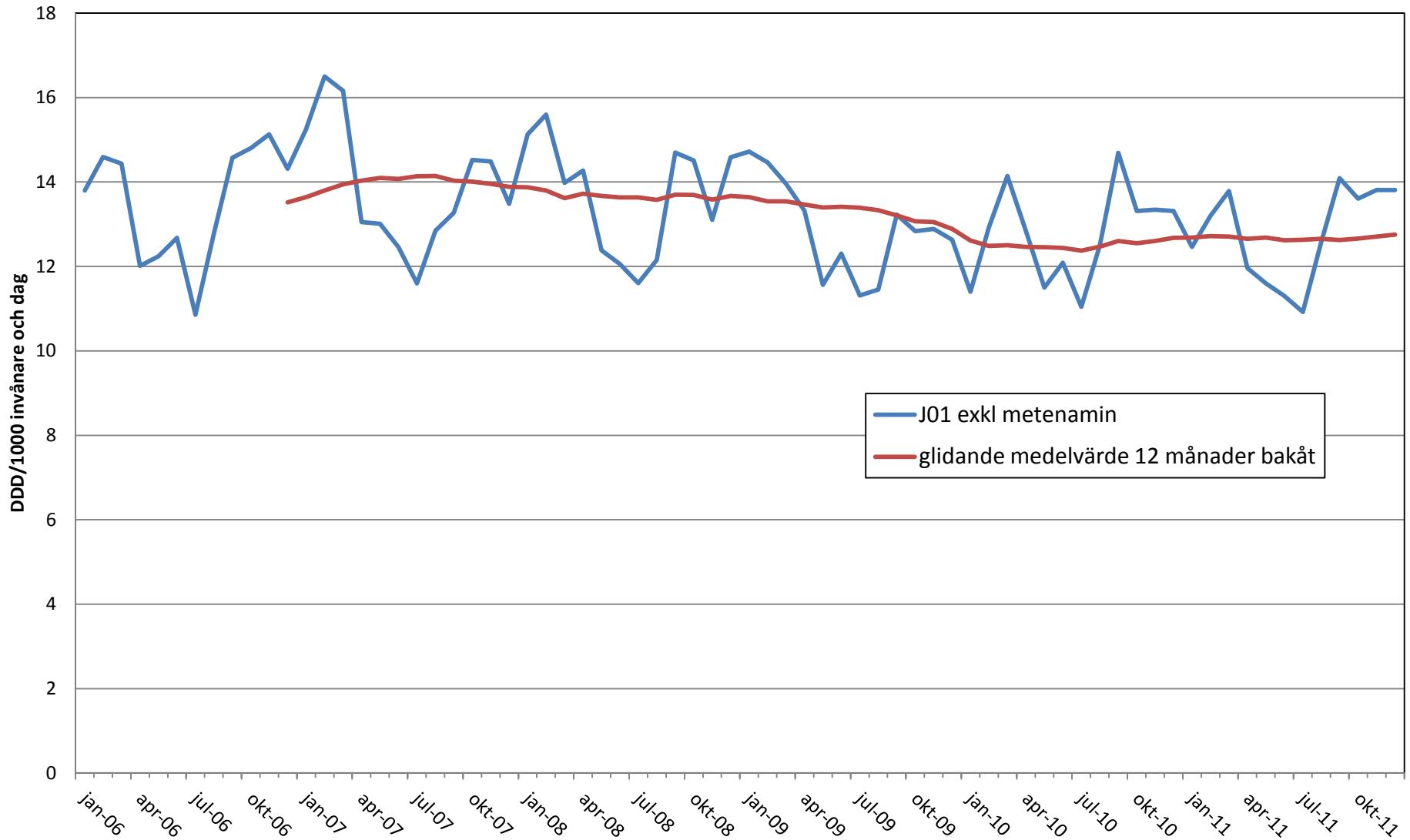
Bilder 2-13 redovisar statistik för antibiotika förskrivet på recept:

3. Antibiotika (J01 exkl. metenamin), per månad, DDD/1000 invånare och dag, samt glidande medelvärde för 12 månader tillbaka.
4. Antibiotika (J01 exkl. metenamin), för riket och per län, recept/1000 invånare.
5. Antibiotika (J01 exkl. metenamin), för riket och per län, patient/1000 invånare, recept/1000 invånare.
6. Antibiotika (J01 exkl. metenamin), barn 0-6år, för riket och per län, recept/1000 invånare.
7. Luftvägsantibiotika, barn 0-6år, för riket, 2007-2011, recept/1000 invånare och år.
8. Antibiotika som ofta används mot luftvägsinfektioner, per månad, recept/1000 invånare.
9. Doxycyklin och makrolider, per månad 2007-2011, åldersgrupper, recept/1000 invånare.
10. Antibiotika som ofta används mot hud- och mjukdelsinfektioner, per månad, recept/1000 invånare.
11. Antibiotika som ofta används mot urinvägsinfektion, per månad, kvinnor 18-79 år, recept/1000 invånare.
12. Andel fluorokinoloner av antibiotika som ofta används mot urinvägsinfektion, kvinnor 18-79 år.
13. Andel PcV av antibiotika som ofta används mot luftvägsinfektion, barn 0-6 år.

Statistiken som redovisas i denna rapport är densamma som tidigare tagits fram och publicerats av nationella Strama med hjälp av Stramas analysgrupp. Bild 12-13 visar antibiotikaförbrukningen i relation till kvalitetsmål för urinvägs- respektive luftvägsantibiotika som det tidigare nationella Strama lanserade år 2009.

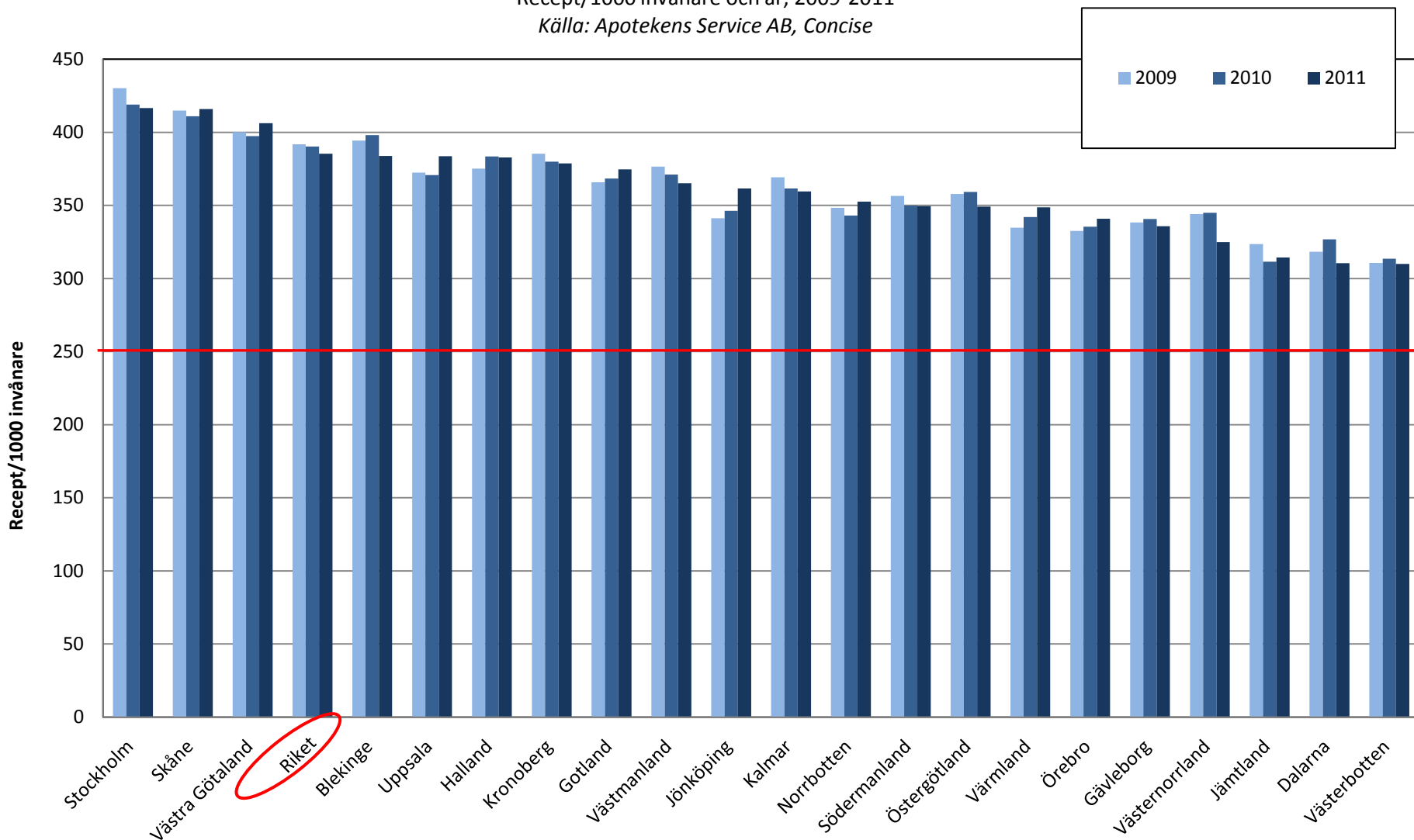
Antibiotika (J01 exkl. metenamin) förskrivet på recept 2006-2011, alla åldrar, per månad, Sverige
DDD/1000 invånare och dag samt glidande medelvärde 12 månader bakåt

Källa: Apotekens Service AB, Concise

Antibiotikaförskrivningen mätt i DDD/1000 invånare och dag ökade något (3,1%) sista kvartalet 2011 jämfört med sista kvartalet 2010.
Antibiotikaförskrivningen under 2011 ökade med 0,6% jämfört med 2010.

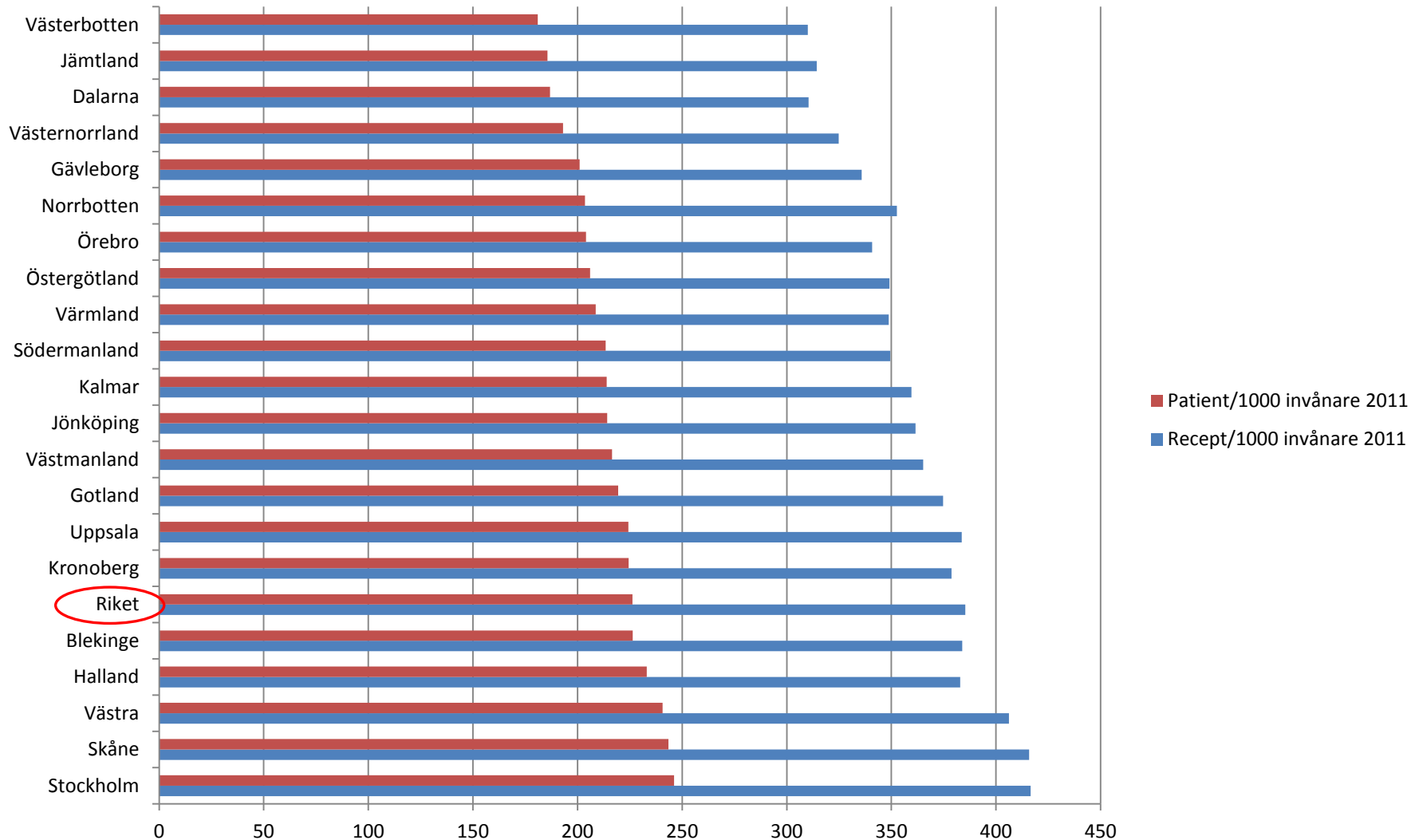
Antibiotika (J01 exkl. metenamin) förskrivet på recept, per län och för riket, alla åldrar
 Recept/1000 invånare och år, 2009-2011
 Källa: Apotekens Service AB, Concise

Den totala antibiotikaförskrivningen i Sverige mätt i recept/ 1000 invånare och år ökade med 2,2% sista kvartalet 2011 jämfört med sista kvartalet 2010. Under hela 2011 jämfört med 2010 minskade däremot förbrukningen med 1,3 %, från 390,3 till 385,4 recept/1000 invånare och år. Antibiotikaförbrukningen under 2011 varierar mellan länen från 416,6 i Stockholm till 310,0 i västerbotten.

Antibiotika (J01 exkl metenamin) förskrivet på recept 2011, per län och för riket, alla åldrar

Källa: Socialstyrelsen Läkemedelsregistret och Apotekens Service AB, Concise

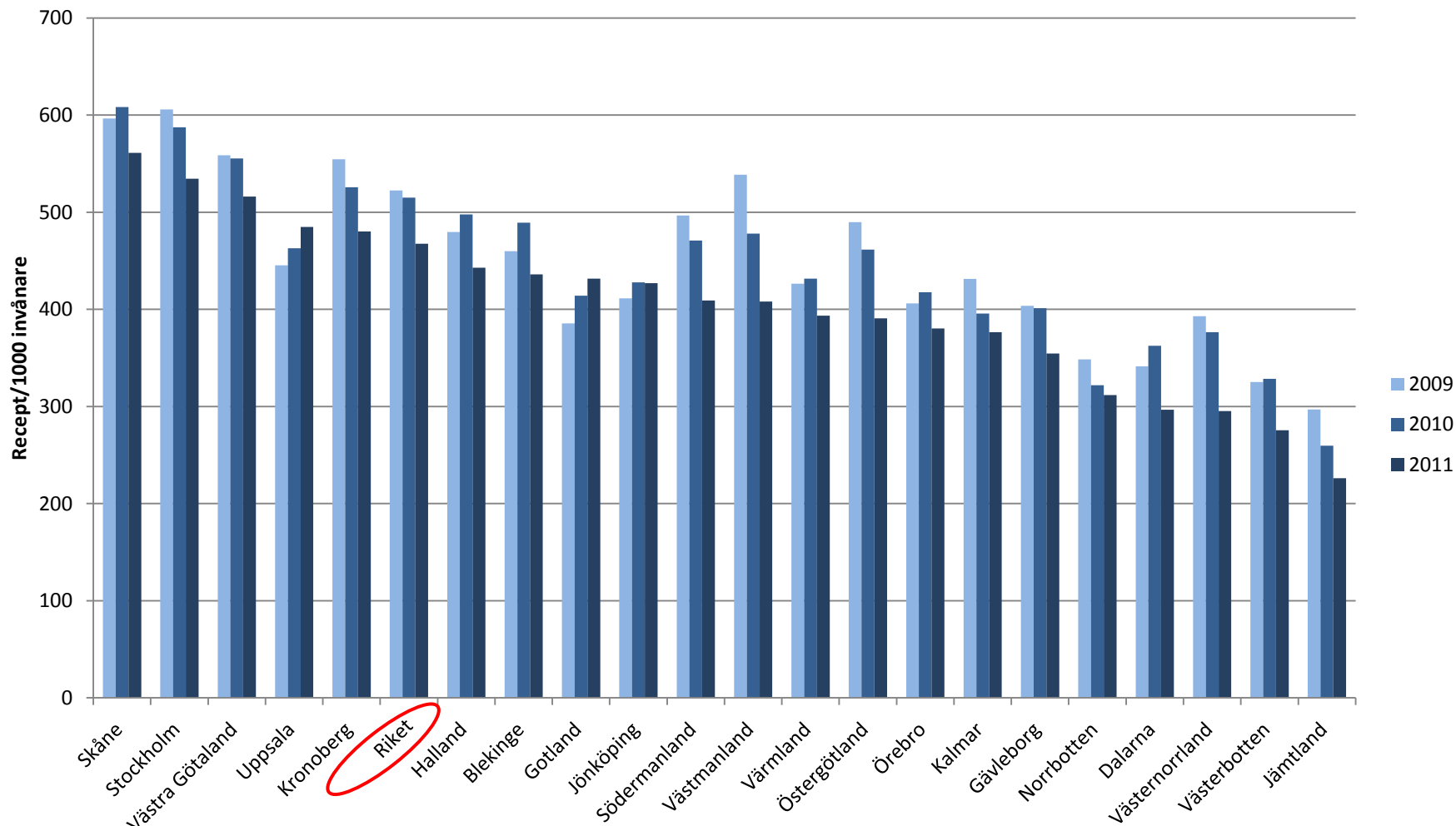

De röda staplarna visar antalet patienter/1000 invånare som 2011 fick minst en antibiotikakur. De blå staplarna visar antalet uthämtade antibiotikarecept från apotek/1000 invånare 2011.

På riksnivå var det 226,3 patienter/1000 invånare som fick minst en antibiotikakur 2011.

Antibiotikaförsäljning (J01 exkl. metenamin) förskrivet på recept, barn 0-6 år, för riket och per län, per år
2009-2011

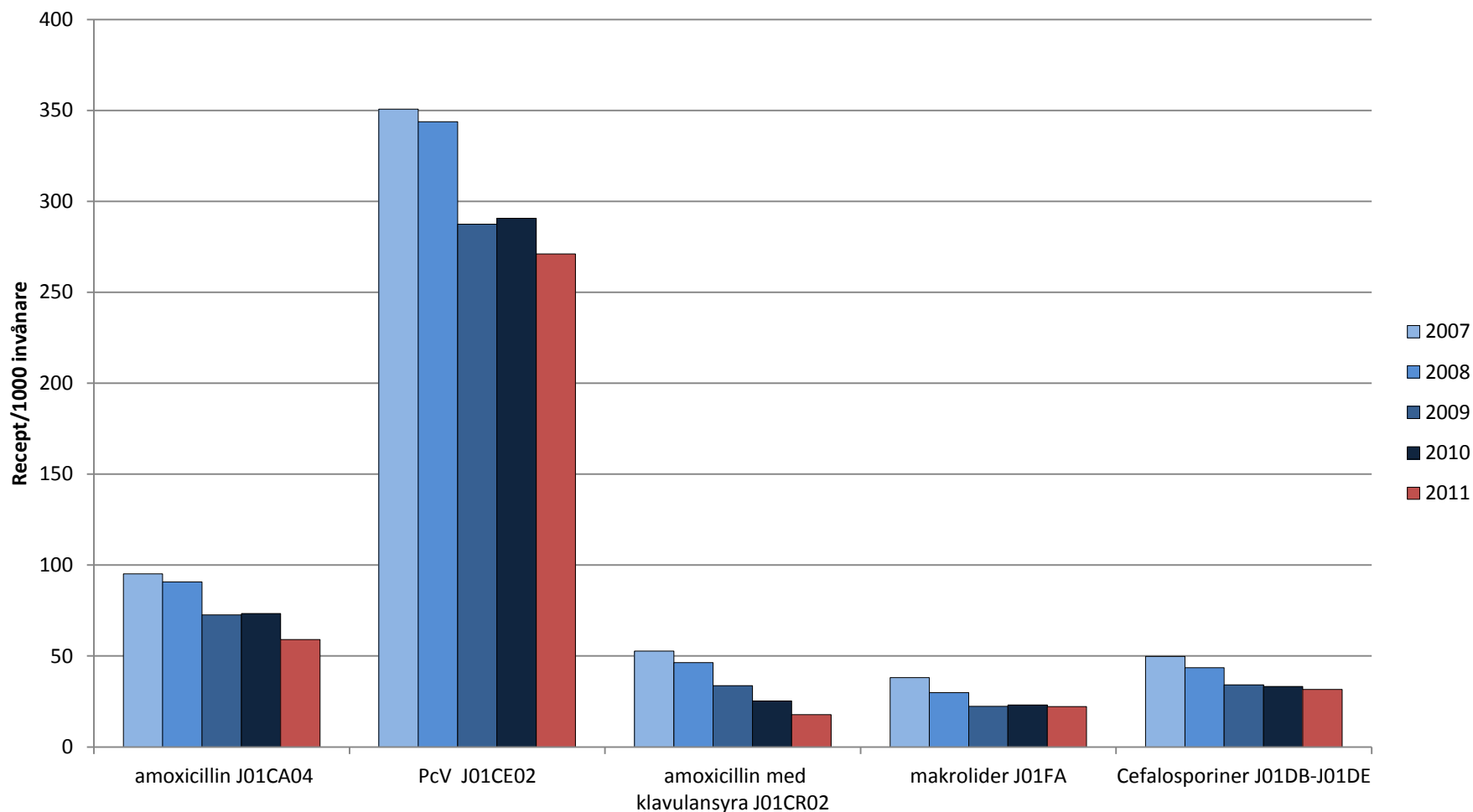
Källa: Apotekens service AB, Concise

Antibiotikaförskrivningen till barn 0-6år i Sverige minskade under 2011 jämfört med 2010 med 9,2%, från 515,0 till 467,6 recept/1000 invånare och år. Under sista kvartalet 2011 jämfört med sista kvartalet 2010 minskade antibiotikaförbrukningen med 5,5%. Störst minskning under 2011 jämfört med 2010 i denna åldersgrupp ses under kvartal 3 2011 jämfört med kvartal 3 2010, då minskade antibiotikaförbrukningen med 18,0%. Antibiotikaförbrukningen under 2011 varierar mellan länen från 561,1 recept/1000 invånare och år i Skåne till 226,1 recept/1000 invånare och år i Jämtland.

Luftvägsantibiotika till barn 0-6år 2007-2011, för riket, båda kön, recept/1000 invånare och år

Källa: Apotekens Service AB, Concise

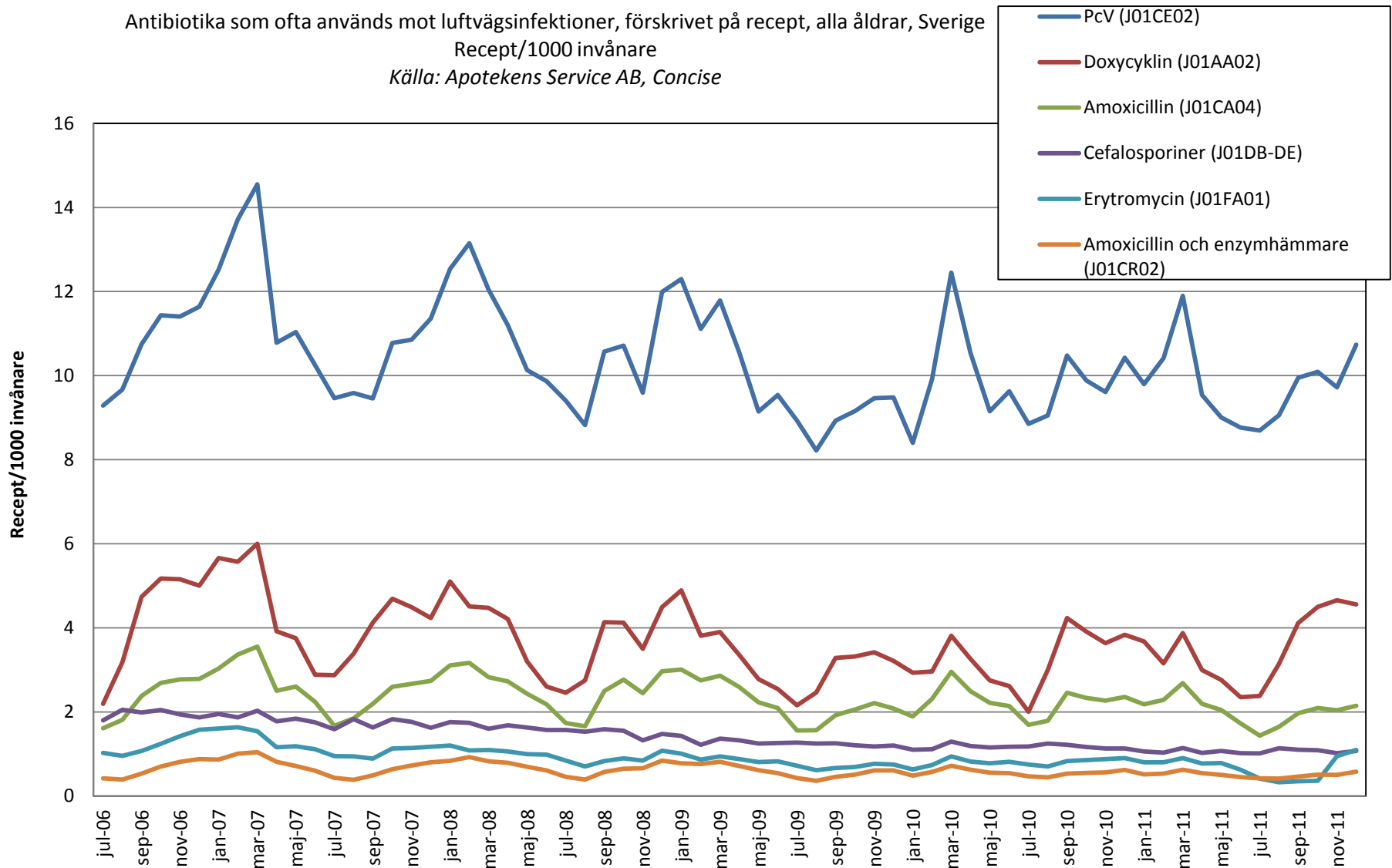

86% av totala antibiotikaförskrivningen till barn 0-6 år 2011 var förskrivning av luftvägsantibiotika. I denna åldersgrupp minskade förskrivningen av samtliga luftvägsantibiotika 2011 jämfört med 2010. Störst procentuell minskning ses för amoxicillin och amoxicillin med klavulansyra som minskade med 19,4 och 29,5% under 2011 jämfört med 2010.

Antibiotika som ofta används mot luftvägsinfektioner, förskrivet på recept, alla åldrar, Sverige

Recept/1000 invånare

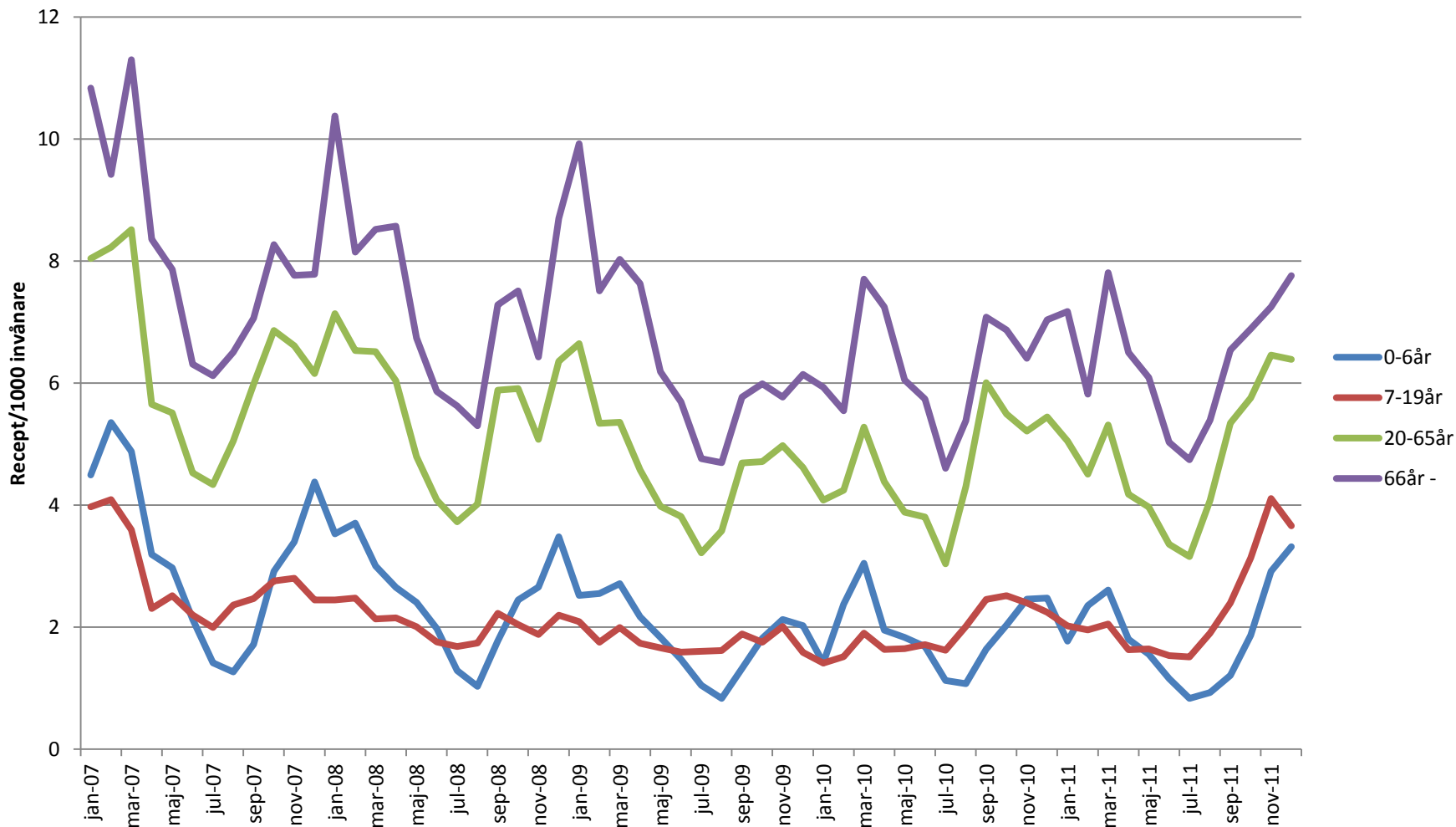
Källa: Apotekens Service AB, Concise

Den totala användningen av luftvägsantibiotika i öppenvård minskade med 1,6% under 2011 jämfört med 2010 (mätt i recept/1000 invånare och år). Under 2011 jämfört med 2010 minskade användningen PcV (0,6%), amoxicillin (9,1%), cefalosporiner (9,3%), erytromycin (15,2%) och amoxicillin och klavulansyra (9,4%) medan användningen av doxycyklin ökade med 8,3%.

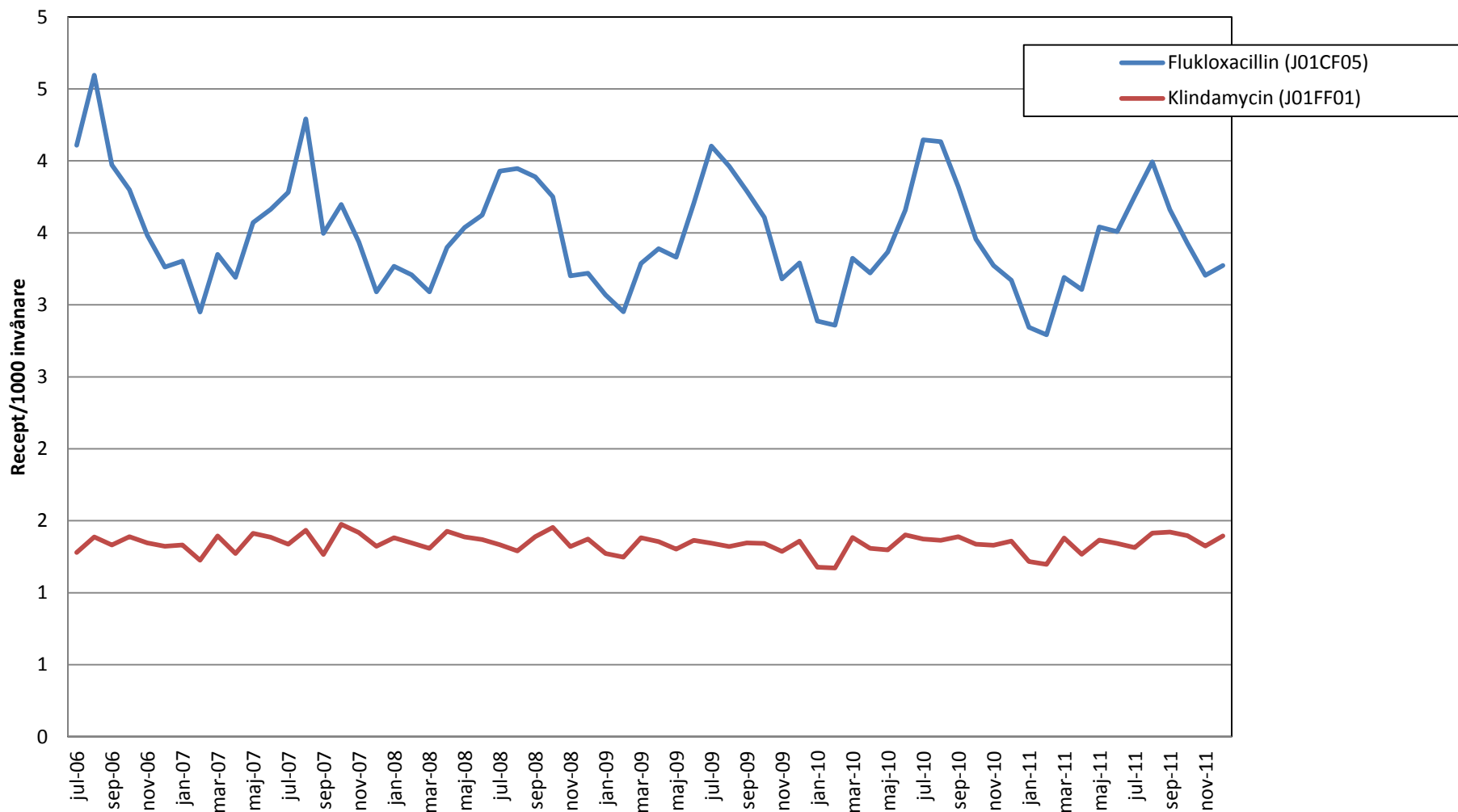
Sista kvartalet 2011 ökade användningen doxycyklin med 20,4% och PcV med 2,1% jämfört med sista kvartalet 2010 medans användningen av de övriga luftvägsantibiotika minskade något.

Förskrivning doxycyklin (J01AA02) och makrolider (J01FA) per månad 2007-2011, per
åldersgrupp, båda kön, för riket
Källa: Apotekens Service AB, Concise

Förbrukningen doxycyklin och makrolider har ökat sista kvartalet 2011 jämfört med sista kvartalet 2010 i alla åldersgrupper. Störst ökning ses i åldersgruppen 7-19 år (+ 52,3%).

Antibiotika som ofta används vid hud- och mjukdelsinfektioner, förskrivet på recept, alla åldrar, Sverige
 Recept/1000 invånare och månad
 Källa: Apotekens Service AB, Concise

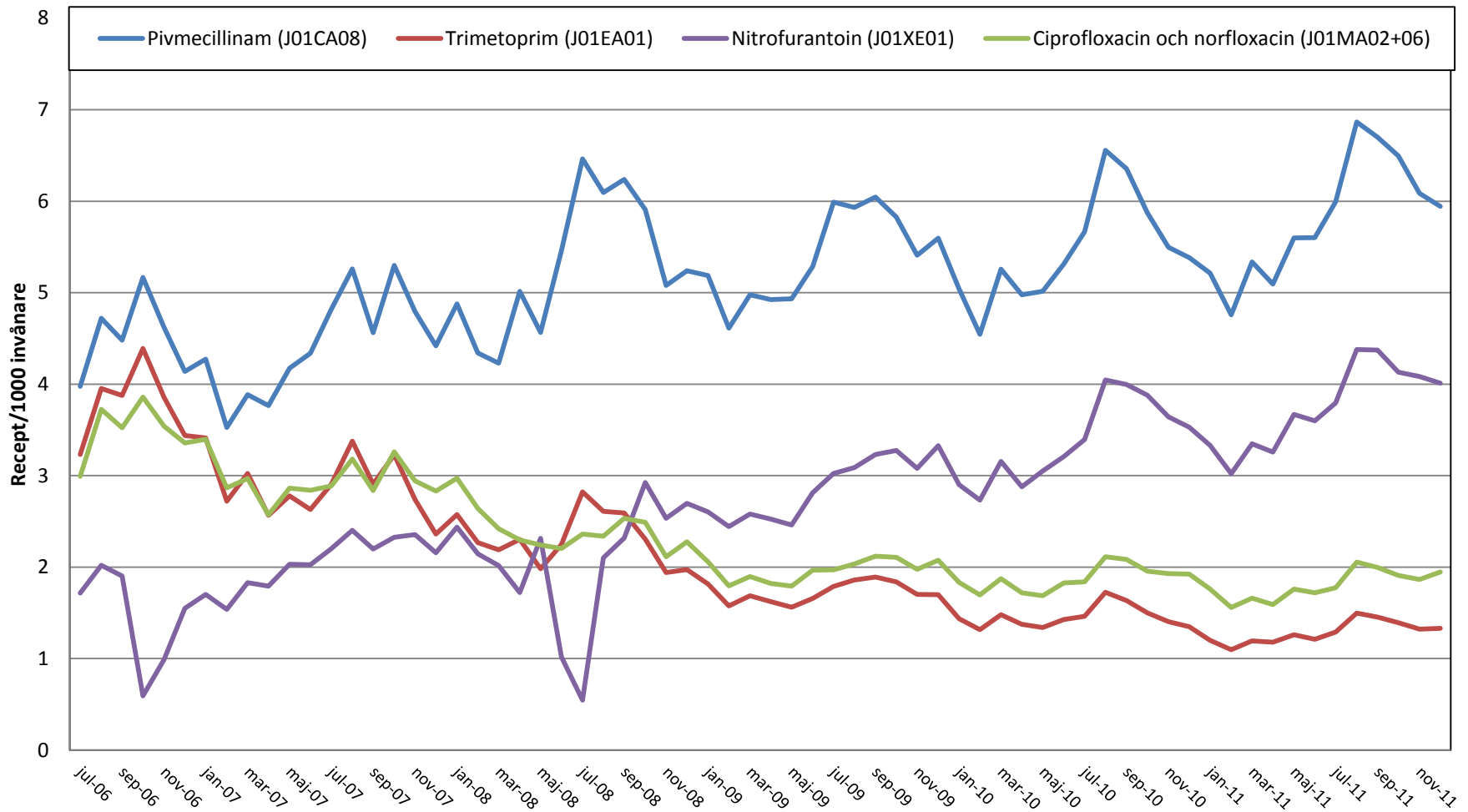
Användningen flukloxacillin och klindamycin mätt i recept/1000 invånare och år minskade med 2,5% samt 0,9% under 2011 jämfört med 2010. Under sista kvartalet 2011 jämfört med sista kvartalet 2010 låg användningen flukloxacillin kvar på samma nivå medan användningen klindamycin minskade med 2,2%.

Hud- och mjukdelsantibiotika följer säsongsvisa variationer.

Antibiotika som ofta används mot urinvägsinfektion, kvinnor 18-79 år, förskrivet på recept, Sverige

Recept/1000 invånare och månad

Källa: Apotekens Service AB, Concise

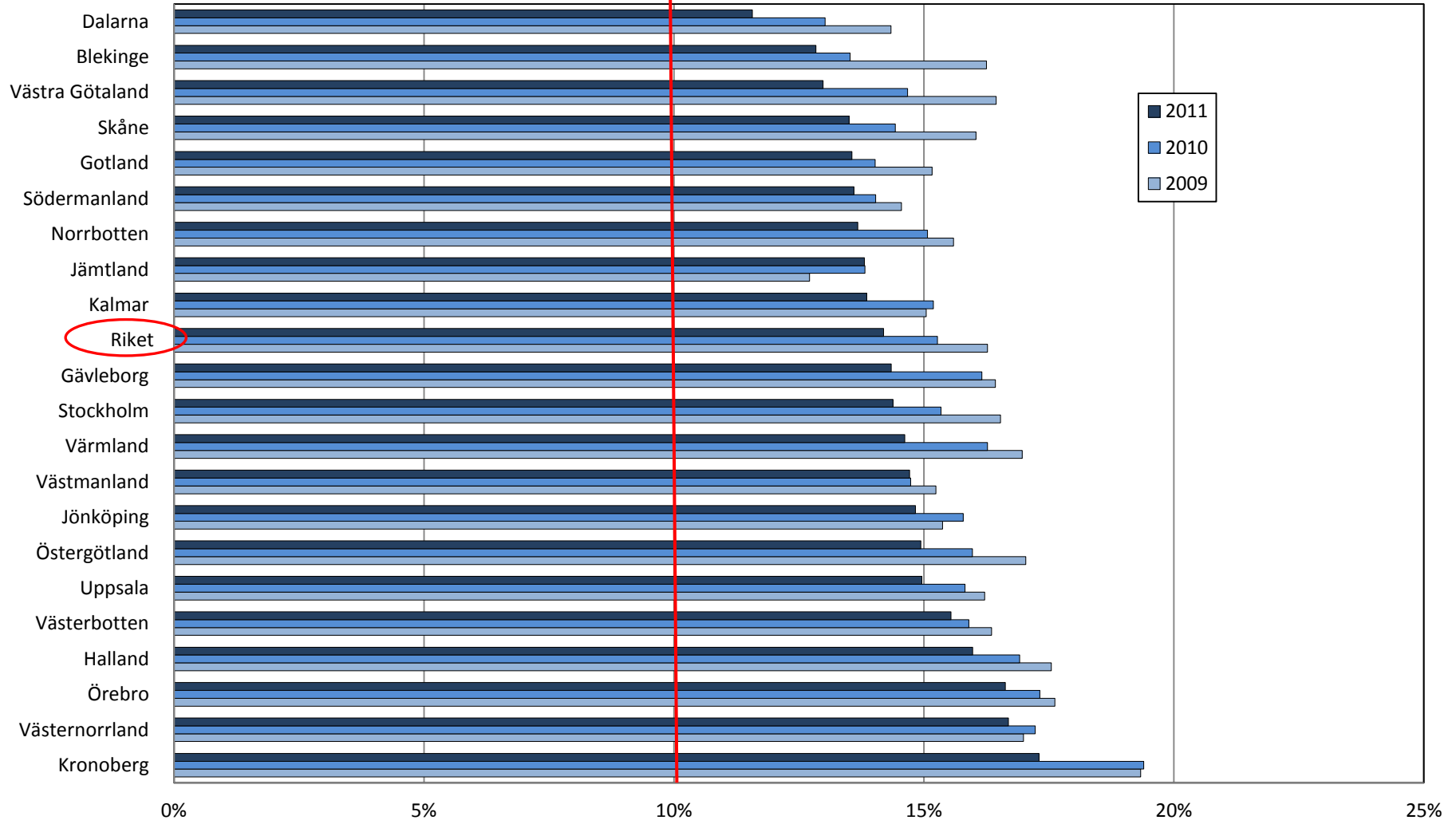

Den totala användningen av urinvägsantibiotika till kvinnor 18-79år ökade något (1,7%) under sista kvartalet 2011 jämfört med sista kvartalet 2010. Förskrivningen av de två förstahandspreparaten nitrofurantoin och pivmecillinam ökade under denna period med 5,7% respektive 5,3% medan förskrivningen trimetoprim och fluorokinoloner minskade med 13,3% respektive 5,3% .

Under 2011 jämfört med 2010 förskrevs det totalt ut 0,2% mindre urinvägsantibiotika till kvinnor 18-79 år. Förskrivningen trimetoprim minskade med 17,4% och kinoloner med 7,3% medan förskrivningen pivmecillinam och nitrofurantoin ökade med 2,2% respektive 7,5% .

Andel ciprofloxacin och norfloxacin av antibiotika som ofta används mot urinvägsinfektion, kvinnor 18-79 år, per län och för riket, förskrivet på recept

Källa: Apotekens Service AB, Concise

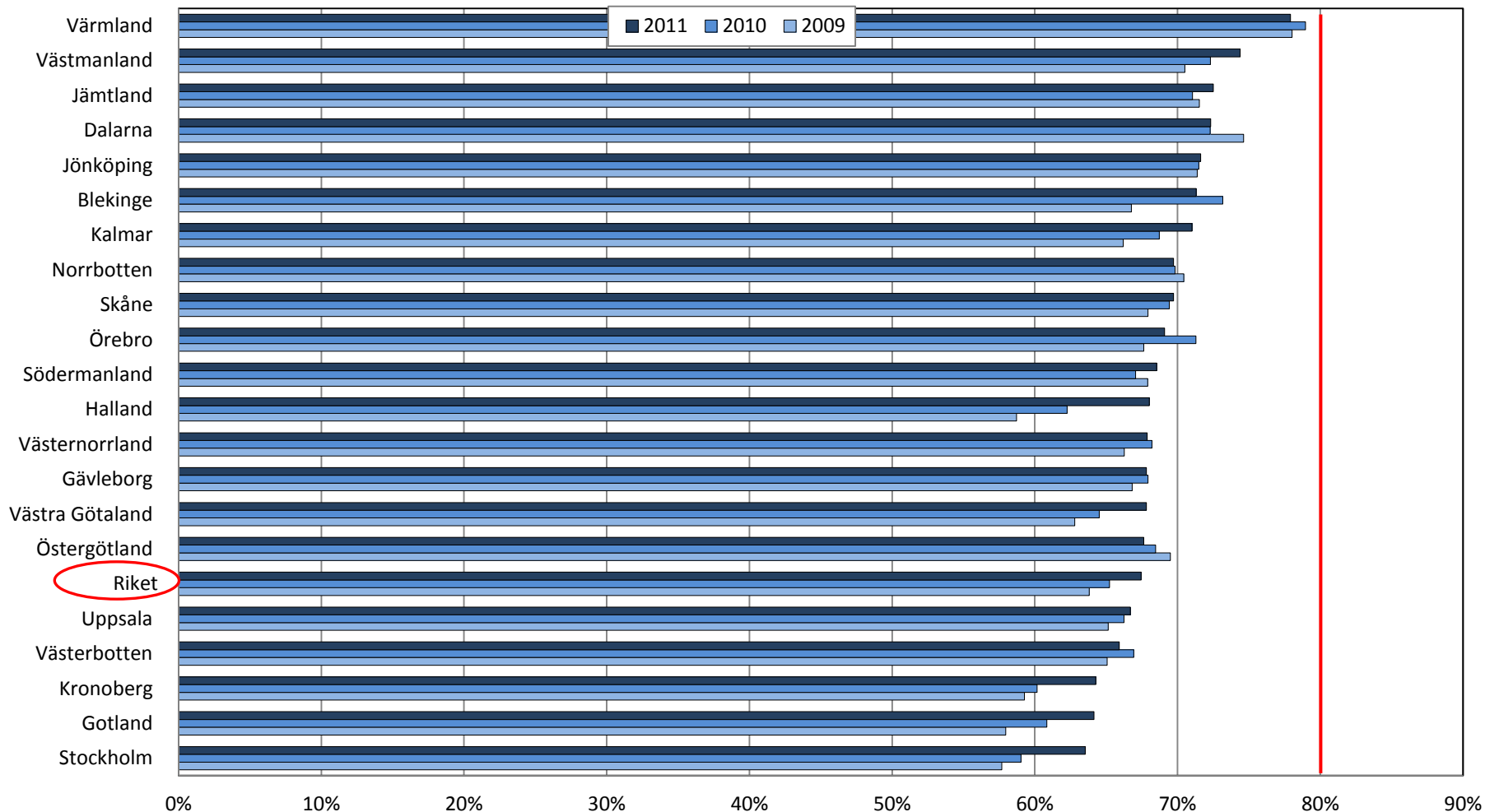

En av Stramas kvalitetsindikatorer i öppenvård: Andel kinolonrecept (J01MA 02+06) av alla uthämtade recept på pivmecillinam (J01CA08), trimetoprim (J01EA01), nitrofurantoin (J01XE01) ciprofloxacin (J01MA02) och norfloxacin (J01MA06), till kvinnor 18-79år.

Under 2011 jämfört med 2010 har andelen kinoloner minskat i nästan samtliga län. På riksnivå låg andelen kinoloner på 14,2% under 2011. Mellan det län som har högst och lägst andel kinoloner skiljer det 5,7 procentenheter. Den röda linjen indikerar Stramas mål på max 10% kinoloner.

Andel PcV av antibiotika som ofta används mot luftvägsinfektioner barn 0-6 år, riket och per län

Källa: Apotekens Service AB, Concise

En av Stramas kvalitetsindikatorer för antibiotikaförskrivning i öppenvård: Andelen PcV-recept (J01CE02) av alla uthämtade recept på amoxicillin (J01CA04), amoxicillin m. klavulansyra (J01CR02), PcV (J01CE02), cefalosporiner (J01DB-DE) och makrolider (J01FA), till barn 0-6 år.

Under 2011 jämfört med 2010 har andelen PcV ökat något i de flesta län. På riksnivå låg andelen pcV på 67,5% under 2011. Mellan det län som har högst och lägst andel PcV skiljer det 14,4 procentenheter. Den röda linjen indikerar Stramas mål på minst 80% PcV.

Bilder 15-18 redovisar statistik för antibiotika på slutenvårdsrekvisition:*

15. Antibiotikaförsäljning (J01 exkl. metenamin), riket och per län 2008-2010, DDD/ 1000 invånare och dag.
16. Några preparatgrupper, per månad, DDD/1000 invånare och dag.**
17. Andel cefalosporiner (J01DB-DE) och fluorokinoloner (J01MA) av J01 exkl. metenamin, riket och per län.
18. Andel PcV och PcG (J01CE01+02) av J01 exkl. metenamin, riket och per län.***

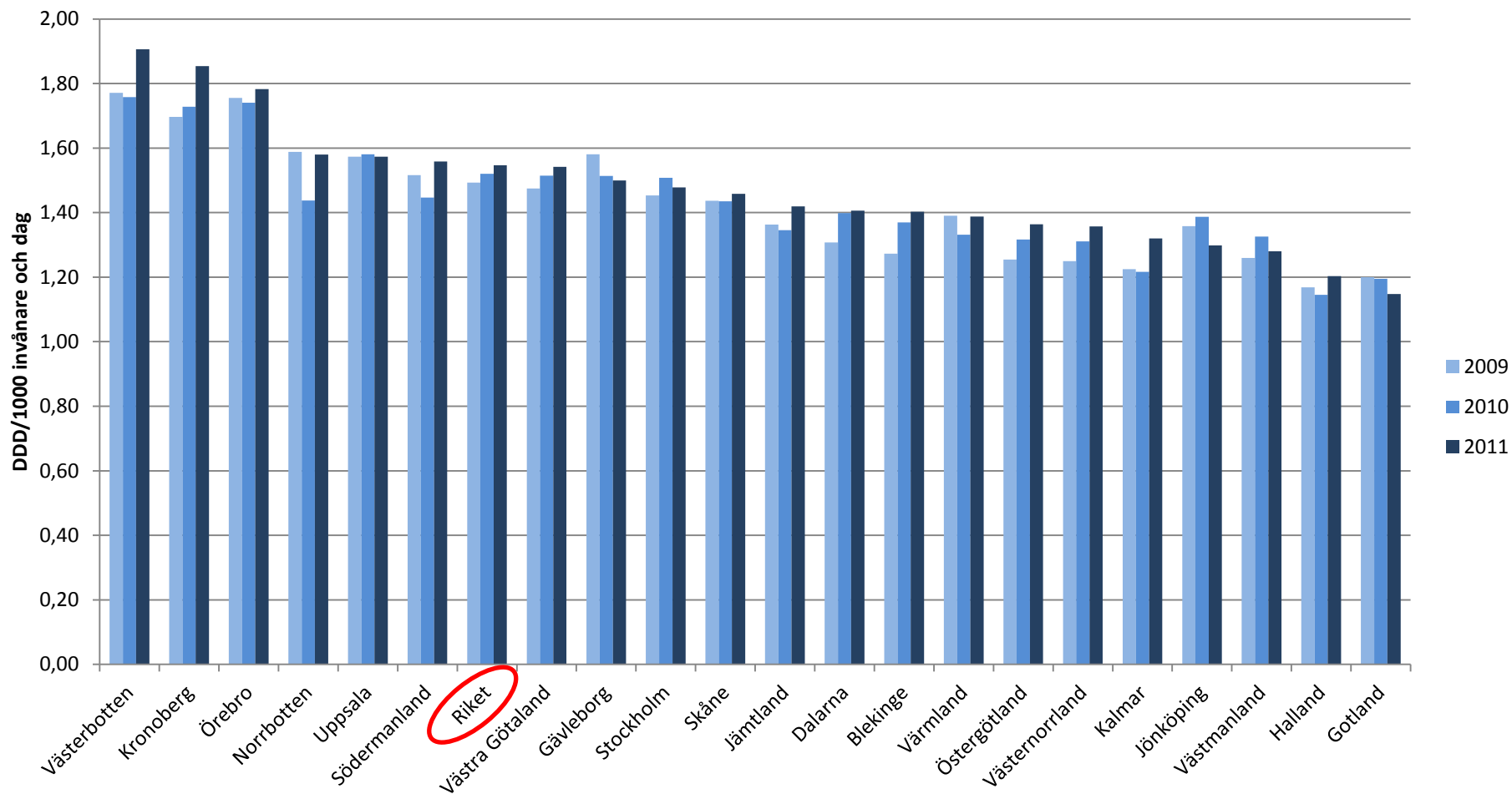
* Inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrekvisition, dvs. även antibiotika som försålts på slutenvårdsrekvisition till andra enheter än sjukhus t.ex. äldreboenden (se bild 20-21).

** Vid mätetalet DDD/1000 invånare dag innefattar täljaren mängden antibiotika som inlevereras mot slutenvårdsrekvisition inom landstinget medans nämnaren innefattar invånare folkbokförda i länet. Detta kan medföra att landsting med universitets-/regionsjukhus, som vårdar patienter från flera landsting, får en falskt hög antibiotikaförbrukning/1000 invånare.

***DDD enligt WHO är för PcG 3,6 g. I Sverige används normalt dygnsdoseringar högre än 3,6g. Vid analys av PPS resultaten (samtliga studier, N=754) fås ett genomsnittlig ordinerad dygnsdos på 6,9g för patienter inom vuxenspecialiteter. Dygnsdosering varierar dock inom landet vilket bör beaktas.

Antibiotika (J01 exkl. metenamin) på slutenvårdsrekvisition* i Sverige och per län, DDD/1000 invånare och dag
2009-2011, per år

Källa: Apotekens Service AB, Concise

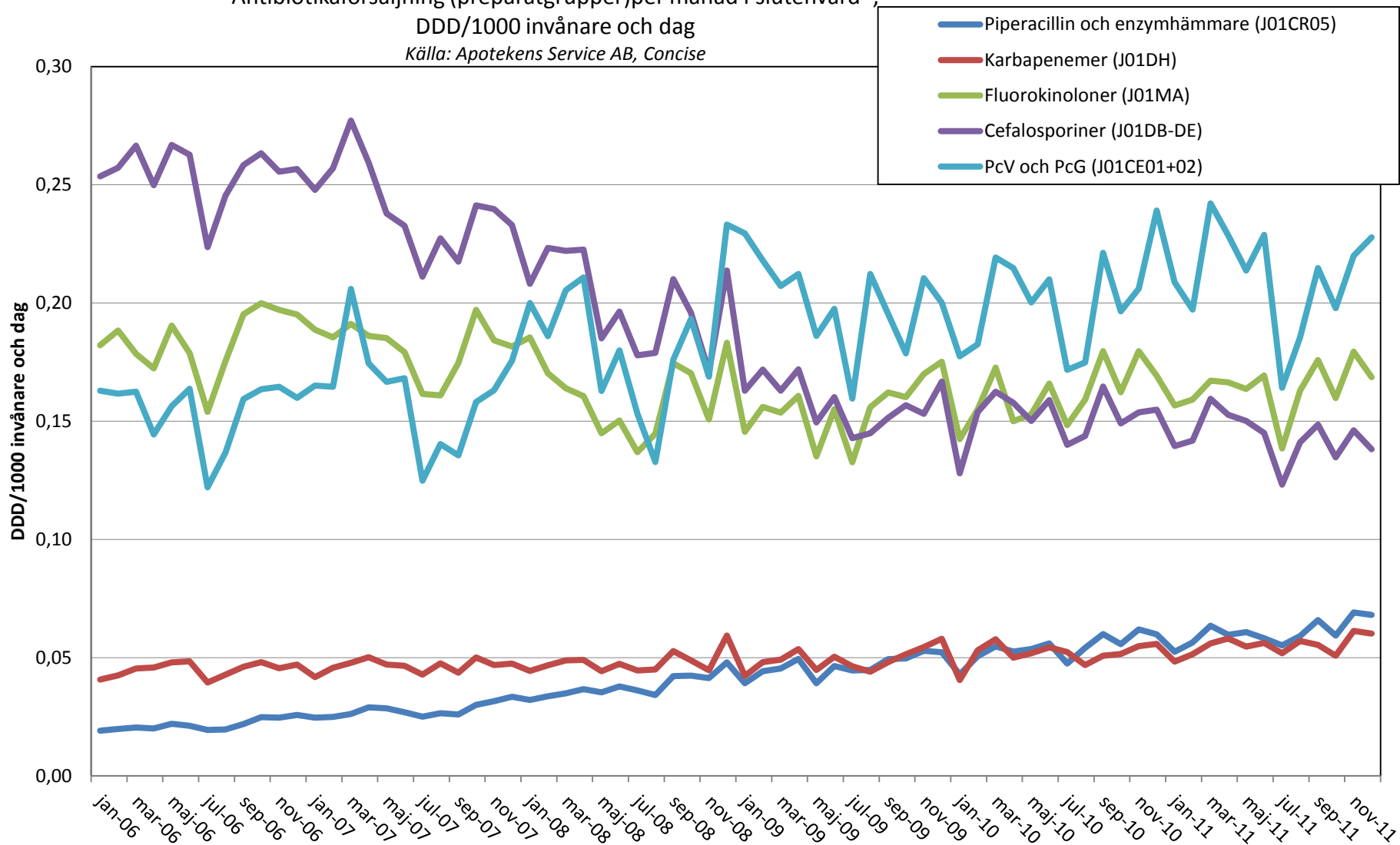
Den totala antibiotikaförsäljningen på slutenvårdsrekvisition i Sverige ökade något (1,7%), från 1,52 till 1,55 DDD/ 1000 invånare och dag 2011 jämfört med 2010. Störst procentuell ökning ses i Norrbotten vars försäljning ökade med 10% jämfört med 2010. Försäljningen varierar från 1,91 till 1,15 DDD/1000 invånare och dag mellan det högsta och lägsta länet.

* Inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrekvisition, dvs. även antibiotika som försåls på slutenvårdsrekvisition till andra enheter än sjukhus t.ex. äldreboenden (se bild 20-21).

Antibiotikaförsäljning (preparatgrupper) per månad i slutenvård*,

DDD/1000 invånare och dag

Källa: Apotekens Service AB, Concise

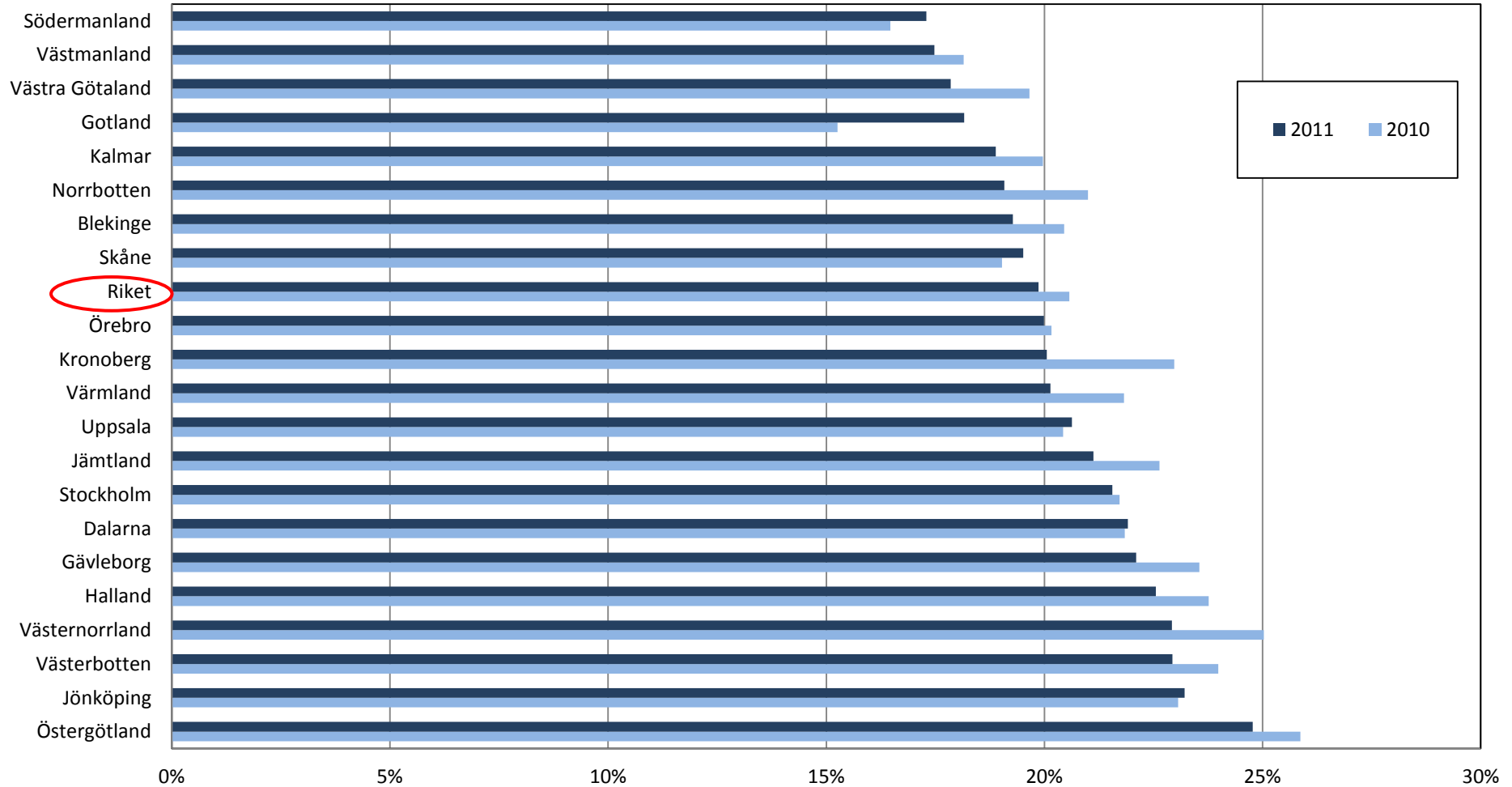

Användningen av penicilliner med smalt spektrum (PcV och PcG) ökade med 4,8% 2011 jämfört med 2010. Under 2011 ökade också användningen fluorokinoloner, karbapenemer och piperacillin/tazobactam med 1,5%, 6,7% och 12,0% medan användningen cefalosporiner minskade med 5,3%.

* Inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrekvisition, dvs. även antibiotika som försålts på slutenvårdsrekvisition till andra enheter än sjukhus t.ex. äldreboenden (se bild 20-21).

Andel cefalosporiner och fluorokinoloner av J01 exkl. metenamin mätt i DDD/ 1000 invånare och dag i slutenvård*,
riket och per län, per år

Källa: Apotekens Service, Concise

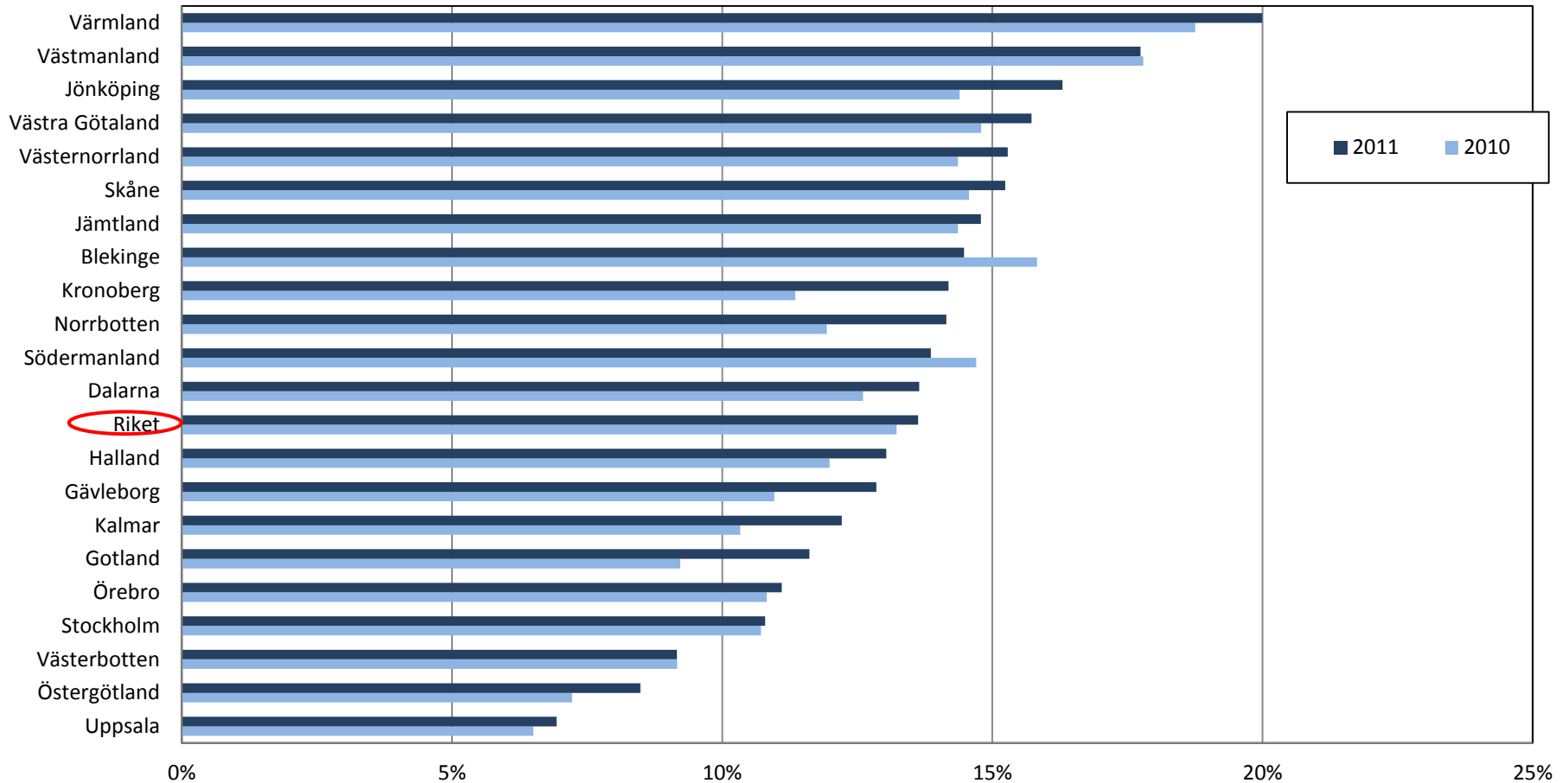

Andelen cefalosporiner (J01DB-DE) och fluorokinoloner (J01MA) av den totala antibiotikaförsäljningen (J01 exkl. metenamin) på slutenvårdsrekvisition minskade något i de allra flesta län. Detta är i linje med bland annat Infektionsläkarföreningens rekommendationer för behandling av samhällsförvärd pneumoni respektive okomplicerad nedre UVI hos kvinnor. Det är stora skillnader mellan länen och det skiljer 7,5 procentenheter mellan det län som har lägst och högst andel cefalosporiner och fluorokinoloner. Störst procentuell minskning 2011 jämfört med 2010 ses i Kronoberg. På riksnivå minskade andelen under 2011 jämfört med 2010 från 20,6% till 19,9%.

* Inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrekvisition, dvs. även antibiotika som försålts på slutenvårdsrekvisition till andra enheter än sjukhus t.ex. äldreboenden (se bild 20-21).

Andel PcV och PcG av J01 exkl. metenamin mätt i DDD/ 1000 invånare och dag*, slutenvård**, riket och per län, per år

Källa: Apotekens Service, Concise

Andelen penicilliner med smalt spektrum (J01CE01 och 02) av den totala antibiotikaförsäljningen (J01 exkl. metenamin) på slutenvårdsrekvisition ökade något i de flesta län 2011 jämfört med 2010. Det skiljer 13,1 procentenheter mellan det län som har störst och lägst andel smalspektrumpenicilliner. Störst procentuell ökning 2011 jämfört med 2010 ses i Kronoberg. På riksnivå ökade andelen något under 2011 jämfört med 2010, från 13,2% till 13,6%.

* DDD enligt WHO är för PcG 3,6 g. I Sverige används normalt dygnsdoseringar högre än 3,6g. Vid analys av PPS resultaten (samtliga studier, N=754) fås ett genomsnittlig ordinerad dygnsdos på 6,9g för patienter inom vuxenspecialiteter. Dygnsdosering varierar dock inom landet vilket bör beaktas.
 ** Inkluderar all antibiotikaförsäljning på slutenvårdsrekvisition, dvs. även antibiotika som försålts på slutenvårdsrekvisition till andra enheter än sjukhus t.ex. äldreboenden (se bild 20-21).

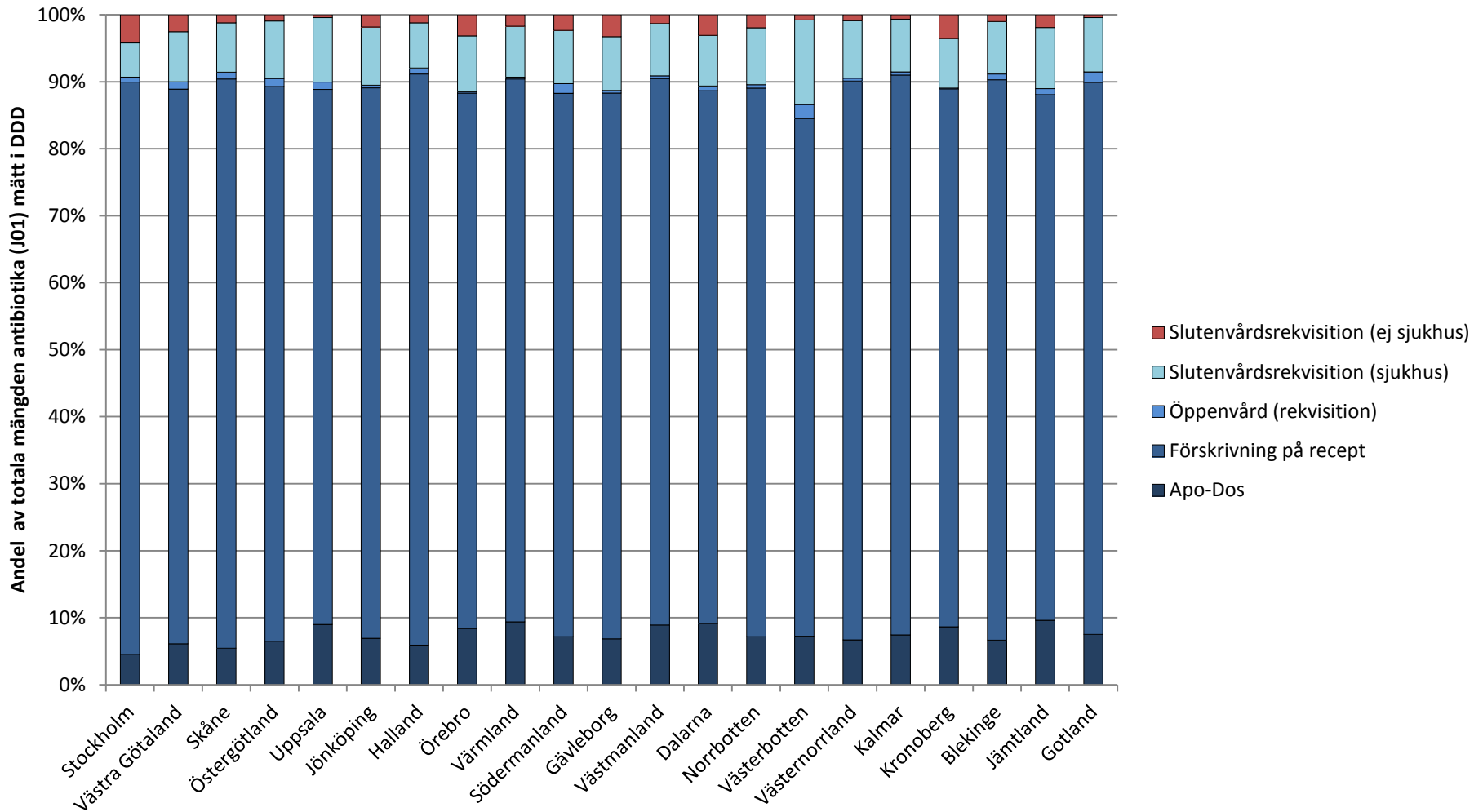
Fördjupning

Bilder 20-21 redovisar statistik för omsättning av antibiotika (mätt i DDD) fördelat på olika försäljningsätt

20. Andel antibiotika (J01) på recept, öppenvårdsrekvisition, Apo-dos, slutenvårdsrekvisition till sjukhus och slutenvårdsrekvisition till övriga vårdenheter (ej sjukhus) av totala mängden antibiotika förbrukat per län under 2010
21. Andel antibiotika (J01) på slutenvårdsrekvisition till sjukhus samt andel antibiotika på slutenvårdsrekvisition till annan vårdenhet (ej sjukhus) per län 2010

Omsättning av antibiotika (J01) mätt i DDD fördelat på olika försäljningsätt, 2010

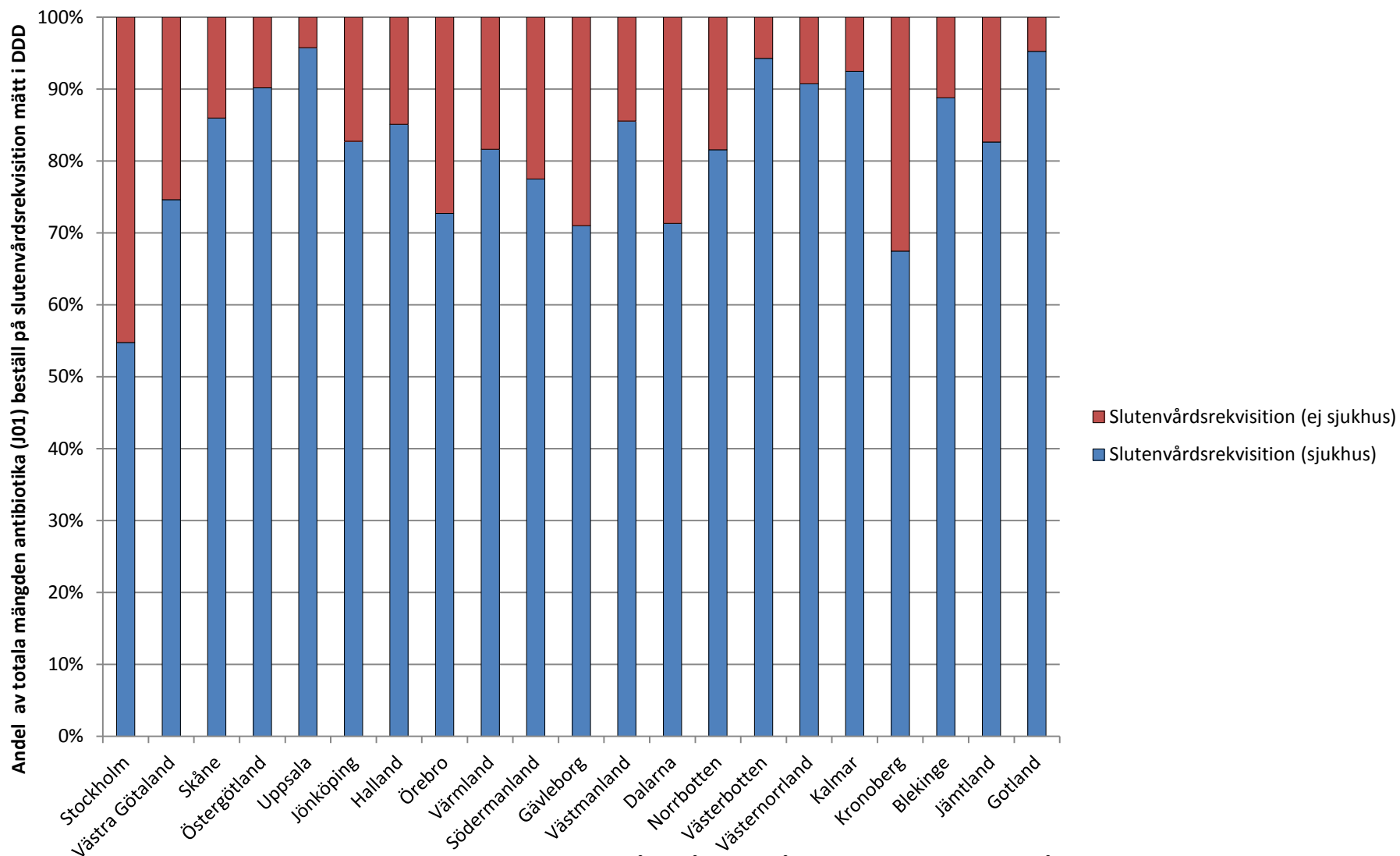
Källa: Lokala Strama apotekare och Apotekens Service AB, Concise

I Sverige förskrivs ca. 90% av all antibiotika mätt i DDD inom öppenvård.

Omsättning av antibiotika (J01) på slutenvårdsrekvisition mätt i DDD beställt av sjukhus och andra vårdenheter, 2010

Källa: Lokala Strama apotekare och Apotekens Service AB, Concise

Andelen antibiotika (J01) av totala mängden antibiotika som försålts på slutenvårdsrekvisition till övriga vårdenheter (ej sjukhus) varierar mellan länen från 4,3% till 45,2%.